

Avrupa Birliđi projesi kapsamında verilen hizmetler dolayısıyla elde edilen gelirin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[61-18/26]-237299
Tarih	14.09.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 38418978-120[61-18/26]-E.237299

14.09.2020

Konu : Avrupa Birliđi projesi kapsamında verilen hizmetler dolayısıyla elde edilen gelirin vergilendirilmesi hk.

İlgi : 06.03.2018 evrak kayıt tarihli özelge talep formu ve eki dilekçeniz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve ekli dilekçenizde, AB ile Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan 2007 TR 16I PO 001.3.06/SER/42 no.lu sözleşme çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı personeline yurt içinde eğitim hizmeti verdiğiniz, söz konusu sözleşme kapsamında ders notu hazırlama ve ders verme hizmetleri karşılığının yurtdışında yerleşik ... firmasınca döviz (EURO) olarak şahsi hesabınıza yatırıldığı belirtilerek, söz konusu tahsilatın nasıl vergilendirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde, *"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır....."

66 ncı maddesinde, *"Serbest meslek faaliyetini mutat meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez...."*

82 nci maddesinde, *"Vergiye tabi arızı kazançlar şunlardır :*

...

4. Arızî olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hasılat.

...

Bir takvim yılında (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticari, zirai veya mesleki bir faaliyete hiç girişilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 10 milyar liralık (305 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2019 yılı için 33.000 TL) kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

Bu maddede geçen "hasılat" deyimini alınan para ve ayınlarla diğer suretlerle elde edilen ve para ile temsil edilebilen menfaatlari ifade eder.

Arzî kazançların safi miktarı aşağıdaki şekilde tespit olunur:

...

2. Bu maddenin birinci fıkrasının (2), (3), (4) ve (5) numaralı bentlerinde yazılı işlerde elde edilen hasılatlardan tevsik edilmek kaydıyla yapılan giderler indirilir.

..."

hükümleri yer almıştır.

221 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 1 inci bölümünün "1.1. Serbest Meslek Faaliyeti" başlıklı alt bölümünün;

3 numaralı paragrafında, ".... bir faaliyetin serbest meslek faaliyeti olup olmadığı, faaliyetin;

- sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanması,

- bir işverene bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması,

- devamlı olması,

unsurlarını taşıyıp taşımadığına bağlı bulunmaktadır.",

9 numaralı paragrafında; "...serbest meslek faaliyetinin arızı olarak yapılması halinde de, mükellefin katma değer vergisi ve geçici vergi yükümlülüğü bulunmadığı gibi defter tutma ve makbuz düzenleme zorunluluğu da söz konusu değildir.",

Aynı Tebliğin, "Diğer Hususlar" başlıklı 4 üncü bölümünün 30 uncu paragrafında ise; "Serbest meslek faaliyetini arızı olarak yapanların defter tutma ve belge düzenleme zorunlulukları bulunmamaktadır. Ancak, bu kimselerin yaptıkları hizmetler karşılığında kendilerine yapılan ödemelerin Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden aynı Kanunun 234'üncü maddesi hükmü çerçevesinde "Gider Pusulası" ile tevsik edilmesi uygun bulunmuştur. Diğer yandan, Vergi Usul Kanununun 242'nci maddesi uyarınca, arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyeti ile ilgili giderleri ispat edecek belgelerin muhafaza edilmesi gerekmektedir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre serbest meslek kazancının "arızı" sayılması için serbest meslek faaliyetine konu işin devamlılık arz edecek şekilde yapılmaması ve bu işin mutad meslek haline getirilmemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun 254 üncü maddesinde; "Bu Kanuna göre defter tutmak mecburiyetinde olmayanlar 232, 234 ve 235'inci maddeler mucibince almaya mecbur oldukları fatura ve gider pusulası ve müstahsil makbuzlarını tarih sırası ile tanzim tarihlerini takip eden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile muhafaza etmeye mecburdurlar." hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, Polonya'da mukim firma tarafından Türkiye'de ifa ettiğiniz hizmet dolayısıyla (ders notu hazırlama ve ders verme) tarafınıza yapılan ve Polonya'da herhangi bir vergi kesintisine tabi tutulmayan ödemeler dolayısıyla elde edilen gelirin, sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan serbest meslek kazancı olarak vergilendirilmesi gerekmekte olup, devamlılık arz etmeyecek şekilde yapılan serbest meslek faaliyeti, Gelir Vergisi Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi gereğince arızı serbest meslek kazancı niteliğinde olacağından, aynı maddeye göre bir takvim yılında arızı kazanç dolayısıyla elde edilen gelirlerin toplamının o yıl için belirlenen istisna haddini aşmaması halinde yıllık beyanname verilmemesi, belirlenen istisna tutarını aşması halinde yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, söz konusu faaliyetinizin arızı serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi nedeniyle, defter tutma ve belge düzenleme zorunluluğunuz bulunmamakta olup, aldığınız belgeleri beş yıl süre ile muhafaza etme zorunluluğunuz bulunmaktadır.

Ayrıca, beyanname verilmesi ve doldurulmasına ilişkin bilgilere, Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesinde yayınlanan "Rehberler" başlıklı bölümde yayımlanan ilgili rehberlerden ulaşmanız mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.